

# BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI HETILAP

A bajai függetlenségi és 48-as párt hivatalos közlönye.

Megjelenik minden szombaton.

Szerkesztőség: Bende Imre-utca 3 szám.	Társszerkesztő: Wagner Antal	Felelős szerkesztő: Dr. Valentin Emil	Főmunkatárs: Dr. Nyiraty János	Előfizetési árak: Egész évre 6 kor. Fél évre 3 kor. Negyed évre 1:50. Egyes szám ára 12 fillér.
---	---------------------------------	--	-----------------------------------	--

## Olvasóinkhoz!

Hazafias tisztelettel közöljük t. Olvasóinkkal, hogy lapunk, a

## BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG,

mely immár hetedik esztendeje, hogy tántoríthatatlan harcosa a

**függetlenségi és 48-as**  
elveknek

**f. é. október hó 15-én**

## NAPILAPPÁ

lesz, hogy hatványozottabb erővel harcolhasson a zászlajára írt szent elvek megvalósításáért;

## NAPILAPPÁ

lesz, hogy az eddiginél is nagyobb erővel küzdhessen városunk felvirágoztatásáért és a humanizmus magasztos ügyéért. Programunk és irányunk változatlan marad.

Emellett gondoskodunk róla, hogy **hirszolgálatunk** a legkitünőbb legyen, hogy t. Olvasóinkat **még az nap** tájékoztathassuk az ország-világ nevezetesebb politikai és egyéb eseményei felől. **Politikai és társadalmi cikkeinket** a legkiválóbb helyi és vidéki publicisták írják s így erős a reményünk, hogy lapunk ezen új formájában hézagot pótolni lesz hivatva.

Lapunk előfizetési árát, hogy mindenkinek hozzáférhetővé tegyük, egész évre, a házhoz való kézbesítéssel együtt a legminimálisabb összegben — évi 10 koronában — állapítottuk meg, míg egyes számok

## 2 fillérért

lesznek kaphatók.

Amidőn a t. közönség szives támogatását kérjük hazafias és kulturális célt szolgáló vállalkozásunkhoz, vagyunk kitünő tisztelettel

**A BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG**  
= szerkesztősége és kiadóhivatala. =

## Pro domo.

Ez az utolsó alkalom, hogy lapunk hetilap gyanánt jelenik meg. A jövő héten napilappá alakul át. Nem tehetjük, hogy ezt a változást ezen utolsó alkalommal szóvá ne tegyük. Dicsekedni nem fogunk, érdemeinket, ha voltak, nem soroljuk föl, küzdelmekért, pedig voltak, zokszóval senkit sem illetünk, sikereink fölött ítéljen ugyanaz a fórum, melynek szolgálói voltunk és akarunk maradni: a közvélemény. Reklámot sem akarunk csapni sippal-dobbal; nagyhangu ígéretek üzleti fogásával amint nem éltünk a multban, nem fogunk föltűnésre pályázni a jövőben sem. Maradunk, akik voltunk eleddig: a tisztességes magyar sajtónak közvitézsei, a vidéki hirlapirodalomnak meggyőződéses munkásai.

S ha most, e pillanatban, mely jelentős fordulópont e lapnak életében, mégis visszatekintünk a hét éves multra: azt hisszük, följogosít bennünket a becsületesen végzett munkának férfias, tiszta öntudata, mely akkor is legszebb jutalmunk, ha jóakarát és eredmény nem is állott volna mindenkor egyenes arányban Önérzettel pillantunk vissza a lefolyt időre, mely zálogja a jövőnek.

Lapunkat politikai hetilapnak alapítottuk. Törhetetlen kitartással küzdöttünk a politikában a függetlenségi eszmékért. Zászlónkat bátran lengtük amaz időben is, midőn egyeseknek vak elfogultsága, fékevesztett egyéni ambíciója rést igyekezett ütni hazánknak alkotmányán. Ott álltunk az első sorban oly időben, midőn már-már megisméltődött az a korszak, melyről maga a haza bölcse fölpanaszolja, hogy „bűn volt . . . a szabadság érzete, bűn volt ragaszkodásunk nemzetiségünkhöz, bűn volt még a legtisztább honszeretet is.“ (1861. felirati javaslat.) A személyek kultuszát nem üztük, álmessiasoknak elébe nem járultunk hozsánna-szóval, a tömjénnel gazdálkodni tudtunk. A siker nem ragadott el bennünket addig, hogy legyőzött ellenfeleink sirján tomboljunk, de a legborusabb napokban sem ismertük a gyáva kislelküségét, mely ölbetett kézzel mástól várja sorsa jobbrafordultát.

Harcoltunk becsületes fegyverekkel: ez a mi politikai multunk.

Helyi lap voltunk és leszünk ezentúl is. Helyi politikát üztünk tehát elsősorban. Lapunk hasábjain mindig megtalálta ugyan az olvasó az országos politikának azt a szükséges és elengedhetetlen tárgyalását, melyet politikai laptól méltán elvárhatott. De azért sohasem lettünk hűtlenek címünkhöz, sohasem tévesztettük el szemünk elől azt a kötelességünket, hogy kezünket szüntelen saját városunk politikai ütőerén tartva, az országos elvet itthelyt vigyük győzelemre. Azon igyekeztünk, hogy lehetőleg ne essünk a vidéki lapoknak amaz elég gyakori hibájába, hogy szerénytelen nagyképszerűséssel saját magukat nézik annak az archimedesi pontnak, honnan az egész világot kiemelhetik sarkaiból, hogy neveltséges elhamarkodottsággal ítélnek elevenek és holtak fölött, feledve Vörösmartynak ama szavát, melyet annál inkább kellene eszükben tartaniok, mert nem kisebb emberhez, mint Petőfihez voltak intézve: „Légy buzgó, de szerény, bírónak még te kicsiny vagy!“

A helyi és országos függetlenségi politikán kívül lángoló szeretettel csüngtünk a *magyarságon*. E tekintetben a megalkuvást bűnnek, a habozást gyávaságnak tartottuk, s a nemzeti eszméért, a magyar nyelvért való lelkes küzdelemben a túlzásnak még fogalmát is kitörölve szótárunkból, azt az elvet vallottuk, hogy nemzetiségünk megszilárdítására sokat tán tehet az ember, eleget soha.

Az országnak és elsősorban a városnak intellektuális, művészi és gazdasági élete számára lapunk hasábjai mindenkori nyitva állottak. E tekintetben nem egy, nagyon is illetékes helyről jött elismerés jogosítana föl bennünket arra, hogy Petőfivel valljuk:

„Te szívem, ha hozzád férne,  
Hogy kevély légy, lehetnél.“

De nem hivalkodunk, csak kötelességünk teljesítésére hivatkozunk. A római néptribun példája lebegett és fog lebegni előttünk, kire ráparancsolt a törvény, hogy háza kapuját éjjel-nappal tartsa nyitva, hogy az emberek összes



ügyes-bajos dolgaikkal mindenkor fölkereshessék.

Munkatársaink sorában mindenkor oly férfiak voltak, akik hiven ragaszkodtak azon elvhez, melyet lapunk hirdetett. Gárdánk megválasztásában féltékeny gonddal örködtünk afelett, hogy csakis megbízható, kipróbált hűségű, erős negyvennyolcas érzelmű férfiak sorakozzanak zászlónk alá; s miként büszkeséggel tölt el bennünket az a tudat, hogy a mi gárdánknak egyetlenegy tagja sem tagadta meg eddig elveit, úgy mi sem álltunk szóba és nem is fogunk megalkudni a fölkinálkozó elvtelen elemekkel, mert azt valljuk, hogy a meggyőződés a legügyesebb tollnál, a leggyakorlottabb zszurnaliszta rutinnál is előbbre való.

Noblesse oblige. Amint munkatársaink megválasztásában kényesek voltunk, ugyanúgy mindenkor szinte aprólékos gondot fordítottunk arra, hogy lapunk hangja mindig előkelő legyen, méltó azon elvekhez, melyeket hangoztatunk. Természetes, hogy egy politikai lapnak nem lehet mindenkor keztyűs kézzel dolgoznia; ha minket támadtak, védekeztünk bizony úgy, ahogy Isten tehetőséget adott a védekezésre. De aki figyelemmel kísérte lapunknak eddigi működését, kénytelen lesz elismerni, hogy akár politikai, akár egyéb polémiáinkban mindig azon a magaslaton maradtunk, melyet a jóízű törvényei előírnak a sajtó számára.

Ezek voltak elveink a múltban, ezekhez fogjuk tartani magunkat a jövőben is. Elveink maguk nem változtak, csak azoknak érvényesülését akarjuk intenzívebbé tenni azért, hogy napilappá tesszük lapunkat.

Mikor XVIII. Lajos elfoglalta a francia

trónt, a forradalom s a letűnt Napoleon-korszak emlékeinek ellenére is bizonyos merészséggel így kezdte trónbeszédjét: „Rien n' est changé, il n' y a qu' un Français de plus.” (Semmi sem változott, csak egy franciával több van.) Annál nagyobb joggal hangoztatjuk mi is, hogy semmi sem változott, csak egy napilappal több van Baján, mely ezentúl is bátor harcosa akar lenni a függetlenségi eszméknek.

### A Bajai Független Ujság szerkesztősége.

## Megnyílt a közös konyha.

Az a kétségtelen nevezetes intézmény, melynek előmunkálatairól, nemkülönben alapszabályairól lapunk ez évi 37. számában részletesen tájékoztattuk olvasóinkat, e hó 5-én azaz a múlt szombaton tényleg megnyílt. Oly esemény volt ez, mely felé érdeklődéssel fordult nemcsak az aláíróknak tekintélyes csoportja, hanem az egész nagyközönség is. Napokkal előbb már csak erről folyt a szó szerte az egész városban, s mindenki tárgyalta részint azokat a pozitív adatokat, melyeket a közös konyha intimitásaiából, a résztvevők számáról, nevééről, az étlapról, stb. megtudhatott, részint azokat a pro- és contra-eshetőségeket, melyeknek jóslgatásában tág tere nyílt az egyéni pesszimista vagy optimista fölfogásnak.

Tudósítónk a mondott napon személyesen ment el a közös konyhának a Mészáros-házban levő helyiségeibe, hogy az első kiosztásnál jelen lehessen. Kélemesen lepte őt meg az a nagy csín, rend és tisztaság, mely a konyhában uralkodik. A méretek persze, melyekkel a konyha dolgozik, nem közönségesek. A hatalmas takaréktűzhelyen két tüzelőhely ontja a meleget hat karika és három sütő alá. A kályha lapján rengeteg ételmennyiség hatalmas edényekből kellemes illatot árasztva beváltani készül a közös konyha jelszavát: Tisztességes polgári koszt! Hogy fogalmuk legyen olvasóinknak az arányokról, megje-

gyezzük pl., hogy a levest két nagy 40 és 50 literes edényben főzik; a főzelékes »lábasok« egyenként 32 litert tartalmaznak; a 15 liter mártás már csekélység-számba megy. Egy almás-tésztához  $\frac{1}{4}$  métermázsza almára van szükség; pogácsát nyolcszázával sütnek!

A konyhában kevesen vannak, mert az érdeklődőket nagyon természetesen nem a legszivesebben látják, hisz a sok ember csak aggság volna. Dr. Szántó Istvánné, a tevékeny gazdaasszony, sűrű-forog ottan vezérkarával: Demek Károlynéval, Mihályffy Ferencznéval, Marczell Andornéval, Vágó Rezsőnével, mindenek felett pedig dr. Beczássy Gyulánéval, ki valóságos »Figaro itt, Figaro ott«; majd az irodában jegyeztet, majd rántást kever, majd a cselédeket állítja glédába. Ennek a lelkes urasszonynak csak úgy pattog a munka a keze alatt. Nemhiába szokott enyelegve dicsekedni, hogy 200 gyermeke van, — a lelencek — de ugylátszik, a fölntettek bajáról is tud gondoskodni.

Megjelenik a közös minisztérium elnöke és pénzügyminisztere, Vágó és Wohlmuth tanár is. Rendezetésre sincs szükség, hisz kiki serényen végzi a dolgát. A két főasztalnokmester tehát mit tehet egyebet: apró kis ellenőrző, pléhbárcát ónoz az ételhordó alkalmatosságra és kinek-kinek egy-egy számot adnak, hogy a megjelenés sorrendjében, minden személyválogatás nélkül történjék a tálalás. A legelsőnek megjelent cseléd gazdáját persze nyelvére veszi az ártatlan tréfa.

Künn az előszobában pedig sorakozik a cseléd-gárda. Egész kiállítás, melyhez foghatót a városház sarkán sem látni. Van öreg és fiatal, fess és lompos, kicsi és nagy, mindenféle fajta. S az iroda ajtajánál, csöndesen, peckesen, az uniformis méltóságának tudatában, talán tán a cselédszívekre való hatásának érzetében áll a hadseregnek egyetlen képviselője: egy tisztiszolga.

Az ételosztás időbe kerül — 46 család cselédje vár a sorára — de teljes rendben megy végbe. Ebédadagot többet jegyeztet, mint vacsoraporción. Utóbbiból van 28, előbbiből 64.

Belátással bíró emberek nem csodálkoztak azon, hogy az első napokban itt-ott némi nehézségek és félreértések fordultak elő. Az utóbbiakból egy mulatságos esetet említünk:

## TÁRCA.

### A vén harangozó.

Írta: Lampérth Géza

A „Bajai Független Ujság” eredeti tárcája.

Ejnye, ejnye, Török Gerő bátyám uram, mit nem kell kelmedről hallanom? — Hogy kiadta kezéből a Döbrösi öreg harang kötelét, azt, akit olyan nagyhiába kértem a vásott diákpajtásaimmal, — de gondolom, tíz év óta, mióta az eklézsia bizalmából állandóan a kegyelmed gondozása alatt áll, hiába kérte azt minden kósza, semmirekellő oskolás gyerek — úgy a vasárnap délelőtti beharangozáskor; hát még ha valakinek az utolsót csöndítette?

— No, no gyerekek, — mindját hátul kötöm a sarkatokat! — kongassátok csak azt a kisebbiket, ide ember köll, ehhol nem értetek. — mondta ki álhatatos következetességgel mindig a szentenciát, a mi ellen tudtuk, nincs apelláció.

És nem elég, hogy most egyszerre olyan könnyen kiadta, hanem egyenest azért adta ki, hogy mindjárt először is saját maga fölött kongassanak vele hármat . . . Na már, Gergő bácsi, tisztelet, becsület de ez nem volt okos cselekedet kegyelmedtől.

Ebedta! — aki Isaszegnél majdhogy elfogott két német gyenerálist, Májland és Pádovában meg sajátkezüleg három taliánt akasztott fel egy pomeráncsfára . . . annak még sem kellett volna az előtt a zörgős csontu »főmarsall« előtt ilyen hirtelen kapitulálnia! Hát nem érezte, hogy megest puskaporszag van a levegőben?

. . . De hiszen leckéztethetem én jó Török Gergőt, ha már hármat kondítottak ősz feje fölött, ha elbucszattatta a tiszteletes, amint hogy tegnapelőtt délután négy órakor meg is cselekedte és ha már elsiratta . . . no, ezt legfőleg a csipős északi szél tette meg, a mely a Bakonyból jövet éppen akkor vette utját a döbrösi temetőn keresztül . . .

Pedig valakinek de kellett volna siratnia a vén harangozót . . .

Török Erzsi kisasszony, te vagy az a valaki! Neked kellett volna megsiratni a vén harangozót.

Ott kellett volna keservesen zokognod a döbrösi kis temetőben tegnapelőtt délután négy órakor, mikor a fagyos, nehéz göröngyök dübörögve szakadtak a koporsójára . . . Mert tudod-e ki fekszik abban a koporsóban?

Az édesapád fekszik ott, Erzsi, a jó édesapád, aki — emlékszel? — mikor már a liba-

terelgetésből kinőttél, hogy az orcád szép fehér bőrét meg ne pirítsa a nyári nap heve s a gyöngye kis kacsóidat föl ne törje a kapa meg a sarló nyele: eljárattott a kis pupos Kégli szabó feleségéhez, hogy ott megtanulj varrni s amikor megtanultál, akkor a keserves verejtékkel összekuporgatott pénzéből masinát is vett neked.

Az édesapádat temették tegnapelőtt, Erzsi kisasszony, a szegény, becsületes édesapádat, aki, mikor Kégliék felköltöztek Budapestre és váltig biztattak, hogy ott lehet ám még csak tenger pénzt keresni: hát akkor téged is felküldött velük, meg a varrómasinát is. Még úgy vitte el szegény öreg a hátán az állomásig a fene nehéz gépet és csak arra kért szépen, hogy azután jól viseld magad és meg ne feledkezzél órála.

Mig a masinádra szükséged volt, addig engedelmeskedtél is kérésének, csak hogy arra nem sokáig volt szükséged. Az ilyen fitosorru, babaarcu kisleányoknak itt Pesten nem kell éppen reggeltől estig a varrógép előtt görnyedniök, ha nem akarnak, és neked nagyon gyöngye volt az akaratod. Igen jókor is jöttél: tavál májusban különösen nagy volt a kelete itt az élővirágnak.

S te Erzsi, mi tagadás, gyönyörű virágszál voltál tizenhat évéd érintetlen üdeségével. Ha



Egy cseléd két uriházhoz vitt ebédet, de fölcserélte a különböző nagyságu porciókat. A nagyobb család persze megrémült, hogy minő sorsnak néz elébe, ha ez mindig így lesz, míg a kisebb család nem győzött eléggé hálálkodni a közös konyka áldásáért, hol ebédre annyit adnak, hogy vacsorára is marad. De elvégre csak természetes, hogy ilyen nagyarányu intézménynél is megvannak a kezdet nehézségei.

Alig, hogy az ebéddel végeztek, már hozzálátnak a vacsora elkészítéséhez is. Míg az ebéd három tál ételből áll, vacsorára csak egy tál étel jár. E tekintetben eltér a bajai közös konyha a közös konyhák prototípusától, a becskerekítől, mely többet ad ugyan, de többet, sőt kelleténél többet is költ, míg a bajaiaknak az a céljuk, hogy reális költségvetés mellett a rendes igényeket kellőképp kielégíthessék. S e célt kellő körültekintéssel el is fogják érni, csak az érdekeltekben ne hiányozzék a szükséges belátás és türelem.

(Spectator.)

## Megjöttek a színészek.

Megjöttek a színészek. Megjöttek, tehát terjedni fog a kultúra, finomodni az ízlés, erősödni a hazaszeretet és növekedni a műveltség. Műsoron lesz a Rab Mátyás, a Bolondok háza, a Goldstein Számi, a Miliárdos kisasszony és — oh gyönyör — a Vig özvegy. Ellenben nem lesz műsoron Katona József, Madách Imre, Schakspere, Ibsen és Rostand, csak Offenbachot — ígérnek. Legyünk nyugodtak, arra azért nem fog kerülni a sor, hogy a Hoffmann meséit tényleg elő is adják. Nagyon kirína a programból, meg aztán a publikum esetleg észre találná venni, hogy irtak már a Leharénál külömb operettet is és ez nagy baj volna. Odalenne a nimbusza és nem csinálna meg a maga nyolc-tíz telt házat.

Az igazság kedvéért sietünk ideírni, hogy a műsor ilyen összeállításáért nem dr. Farkas Ferencet okoljuk. Szertefoszlott, semmivé vált a régi direktoroknak az a naiv hite, hogy nekik, ha tetszik, ha nem, *muszáj* klasszikus darabokat előadni, mert úgy válik a színészet

valódi kultúrtényezővé. Ma már rájöttek ők is, hogy, hiába, business is business. És ha a közönség fázik a jambustól és fut a romantikusok elől, ellenben tülekedik mindenüvé, a hol kankan, triko és házasságtörés van, hát csak nem lesz bolond az a direktor, hogy koturnust kössön a színészei talpa alá. Csak nekünk, szegény rajongóknak fáj ilyenkor egy kicsit a szívünk. De hát mit tesz az? Az »ezerszemű Cézárnak« kankan és házasságtörés engros kell és ha kell, hát lesz.

Azt sem szabad elfeledni, hogy a Báránynak lakozásokkal, tűzoltó bállal és Klein bácsi báljával felszentelt terme nem lehet egyúttal felszentelt csarnoka Thaliának. Lehetetlenséget mi sem kívánunk, már pedig Shaksperet, Madách és a többi nagyokat úgy előadni ezen a színpadon, hogy az kellő hatást gyakoroljon és illuziót keltsen, lehetetlenség. Nem róhatjuk fel tehát az igazgató hibájának, hogy ezek a darabok hiányoznak a műsorból és kénytelenek vagyunk elhinni, mert hisz az ellenkezőről nem győződhetünk meg, hogy csak technikai okok kényszerítik ilyen hézagos műsor összeállítására. Egygyel több ok, hogy komolyan szégyeljük magunkat, a mért még mindig nem tudtunk a színészetnek az igazi kultúra terjesztésére alkalmas hajlékot adni, hanem kényszerítjük négy szál rozzant deszkáról egy büzhödt teremben javarészt olyan darabok előadására, mely se nekik nagy dicsőséget, se nekünk igazi műélvezetet nem szerez.

Nem akarunk előre ítéletet mondani. Ha látni fogjuk, hogy ez a tehetséges és intelligens művészgárda nemcsak mókázni, hanem tanítani is hajlandó és helyet enged a műsorból gyakran olyan daraboknak is, mely nemcsak a szemnek és az érzéseknek, de a léleknek is épülésére szolgál, örülni fogunk és hálásak leszünk. Ha nem, hát felfogjuk emelni szavunkat a művészet és a jó ízlés nevében.

Addig is, a legjobbnak reményében szeretettel üdvözöljük őket városunkban.



ugy alkonyatkor meglátom a kőruton sudár termetedet, most is azt tartom, — ami a külösdet illeti — külömb vagy akárhány ünneptelt nagyságánál és méltóságánál s becsületére válsz a virágos Balatonpartnak, a mely termett. És ha nem ösmernélek, bizony én se mondanám soha, hogy a döbrösi vén harangozó volt az édes apád.

Szegény vén harangozó, elnéztem sokszor, milyen türelmesen robotolt odahaza egész nyáron át, míg te itt ugyancsak vig napokat éltél. Reggeltől délig künn dolgozott napszám-ban a mezőn, akkor, míg a többiek elpihentek, beszaladt, elhuzta a deket, estharangszóig megint turta a rögöt. Ha biztatták, még bele is melegedett néha-néha, hogy — mint is volt negyvennyolcban, meg Taliánországban Pádova és Májland között, abban a bizonyos pomarácnsfaerdőben . . . Csak akkor borult el, amikor valaki rólad ejtett szót, Erzsi.

— Hallom, Gerő bácsi, nagy módba van az Örzse ott fönn Pesten.

— Segitse az Isten még nagyobbra, megérdemli a lelkem.

— Az ám, hanem a Gergye Pál pallér fia, a Gyuri azt irta, hogy afféle . . .

— No, no, no, hm! . . . köhintett ilyenkor közbe az édesapád és még egy történet jutott eszébe a májlandi templomtorony aranygombjáról, vagy miről . . . De azt még sem

hitte ám el az ő becsületes, tiszta lelke, a mit Gergye Gyuri irt rólad.

Mikor az estvéli három verset is elhuzta, amint dukált — Atyának, Fiúnak és Szentlélek Istennek — hát akkor szépen hazabalogott, kiült a nagy körtefatuskóra, még enyhék voltak az esték, rágyújtott és ott várta, rossz leány, a leveledet, a melyben szinte látta az lesz majd megírva: bocsásson meg édes apám, nagyon beteg voltam, azért késett ily sokáig az irásom. A hogy az idő tétre fordult, akkor meg már egy kis pénzt is várt, mert nagyon hideg volt a szobája és jót tett volna a heptikás mellének egy-egy darabka friss szalonna reggel, a sült krumpli mellé . . .

A minap aztán megunt a várakozást.

Tudom a szándékodat, Török Erzsi.

Ugy tervezed, hogy majd amikor szépen kitavasodik és virágba borul a kis Söbrösi temető: ellátogatsz haza és koszorút teszel arra az elhagyott sirra, talán szép márványemléket is emeltetsz fölibe, amilyen nincs az egész szegény döbrösi temetőben.

Ne tedd! A zöldelő határ tiszta fuvalma haragosan bele talál kapni a selyemruhád fodrába és suhogását meghallja odalent a vén harangozó . . .



## SZINHÁZ.

### Don Gézár.

Okt. 10.

Aligha tévedek ama föltevésében, hogy a csütörtöki megnyitó előadás publikumának nagyobb része csak hírből ismerte Valtrer és Dellingernek ezen tudunkkal egyetlen darabját. Pedig — magamat sem véve ki — igazán örvendetes meglepetés volt főképen a bájos zene, mely a jól betanított karnak ez egyszer mintaszerű előadásában igen szépen jutott érvényre. Leszámítva a tenornak két izben tulerős fortisszimóját, a csütörtöki előadás zenei része igazi élvezetet nyújtott. A librettó nem sok szót érdemel. Az előadók közül *Szalontai* Ferikét temperamentumos játékáért, *Ruzsinszky* Ilonát bravuros énekéért külön is kiemeljük. A férfiszereplők közül *B. Szabó* Józsefet ritkán láttuk ennyire disponálva énekre és játékra, mint ezen este. Uj ember a mi színpadunkon *Kozma* István tenorista; játékán azonban előnyösen látszik meg, hogy nem ujone a színpadon. *Lugosi* és *Nagy* Imre a burleszk komikumot megszokott hatással képviselte. *Szigethy* Andor, a bajai publikumnak régi ismerőse, kisebb szerepét hamisítatlan komikai vénával alakította.

## HIREK.

**Előkelő vendégek Baján.** Folyó hó 7-én hétfőn a m. k. államvasutak építési főosztályának főnöke: *Geduly* Gyula m. á. v. igazgató, *Riedl* Károly m. á. v. főfelügyelő és *Bánó* Gyula felügyelő társaságában városunkba érkezett, hogy az épülő vasuti munkát megtekintse. Vele együtt érkeztek *Tolnay* Lajos volt máv. elnökigazgató mint a m. é. r. t. igazgatósági elnöke, továbbá *Popper* István és *Horváth* Zsigmond kir. tan. igazgatósági tagok. A bizottság e hó 8-án *Bartha* Lajos máv. felügyelő és *Csengery* Árpád m. é. r. t.-i főmérnök kalauzolása mellett Baja állomástól kiindulva a Dunáig gyalog bejárta a vasuti vonalat, innen propelleren a Dunán átkelve megtekintették a Dunahid pillérei-nek építési munkálatait, majd a keskeny vágányú vonal egy külön vonatán az egész ártéren keresztül átvonuló pályarészt tekintették meg. A vonalat a legnagyobb rendben találták és úgy a munka előrehaladása, mint annak technikai kivitele fölött a legnagyobb megelégedésüknek adtak kifejezést. Az előkelő vendégek délután 2 órakor a Nemzeti szállóban kedélyes lakomára gyűltek egybe, a hol különösen *Geduly* Gyula volt élénk ováció tárgya, abból az alkalomból, hogy a király őt a közelmúltban a Lipótrend lovagkeresztjével tüntette ki. A délutáni 4 óra 12 perces vonattal a vendégek a fővárosba utaztak vissza.

**Kinevezés.** *Schnetzer* Ferencet, jeles földinket, mint örömmel értesülünk, újabb kintetés érte. Arról értesülünk ugyanis, hogy a király őt, ki ezidőszent a pozsonyi IV. honvéd-kerületi parancsnokság vezérkari főnöke, a honvédelmi minisztérium 11. osztályának vezetőjévé nevezte ki.



**A városi rendőr-alkapitányi állás betöltése.** A Tiry Ferenc nyugdíjba vonulásával megüresedett rendőr-alkapitányi állást, értesülésünk szerint, a legközelebbi közgyűlésen fogják betölteni. Az állásra eddig hárman pályáztak, köztük Meskó Zoltán utaszhadnagy, kinek mint jelesen képzett katonának legszebb kilátásai vannak az állás elnyerésére.

**A bajai milliós nyereség ügyében** Costán Miklós dr. vizsgálóbíró kihallgatta ma (pénteken) Wagner Antal könyvkereskedőt, ki Eckert Antal ama valótlan vádjával szemben, mintha néhai atyjának: Wagner Ferencnek exhumáltatási költségeit a bank fizette volna ki, azt vallotta, hogy az exhumálással járó kiadásokat öcsésével: Wagner Sándorral közösen viselték. Vallomását megerősítette a kezei közt levő nyugtatott számla bemutatásával, valamint pénztárkönyvével, ahol a számla keltével megegyező napon, az összeg reaeső hányada, mint kiadás elkönyvelve van.

**Nagy vasúti szerencsétlenség a budapest-zimonyi vonalon.** Mint egy szűkszavú távirat jelenti, a Budapestről esütörtökön reggel 7 órakor induló gyorsvonat Erzsébetfalvánál nekiment egy tehervonatnak, melynek borzasztó következményei lettek. Tizen nyomban meghaltak, a sebesültek száma is igen nagy. Közelebbi részleteket nem sikerült megtudnunk.

**Tüntető felvonulás.** A bajai szociálisták is hozzá akartak járulni az október 10-iki országos felforduláshoz. Csütörtökön délután 2 órakor gyülekeztek a Mátyás király-téren vörös zászló alatt, néhány biciklis rendező vezetése alatt mintegy 1500–1600 férfi, asszony és gyermek vegyesen, hol énekelve munkás dalokat, hol éljenezve az általános választói jogot, meg jogot és kenyeret követelve vonultak végig a város utcáin. A felvonulás a legnagyobb rendben folyt le, amely körülményt munkásaink érett gondolkozásának tulajdonítjuk. Az üzletek végig az egész városon az előzetes megállapodáshoz híven, zárva voltak.

**A bajai kath. legényegylet f. évi szept. 29-én** megtartott szüreti mulatsága alkalmával felülfizettek: Vojnits Dániel, Pósch Ernő, Váradí András, Dódek János 1—1 kor., Tinusz Antal és Debella György 60—60 fillért, azonkívül Sipos Gáspár úr almát ajándékozott. Fogadják a nemesszívű felülfizetők és adományozók ez úton is hálás köszönetünket.

*Elüljáróság.*

**Uj tanítói szaklap a megyében.** Óbecsén — Göndör Ferenc szerkesztésében — *Tanítószövetség* címen új tanítói szaklap jelent meg. A 16 oldalra terjedő, nagy gonddal szerkesztett első szám arra enged következtetni, hogy a lap megyénkben hézagot fog pótolni. Előfizetési ára aránylag csekély évi 8 korona, s megjelenik havonként kétszer.

**Közvetlen összeköttetés Baja és Pécs között.** A »Bácskai Hírlap« írja: Arról értesülünk, hogy a kereskedelemügyi minisztériumban komoly megfontolás tárgyává tették a pécs—bátaszéki vasut engedélyeseinek azt a kérelmét, hogy engedessék meg, miszerint a tervezett pécs—bátaszéki h. é. vasut vo-

natai Pécs állomásból Bátaszék állomáson keresztül, a dunai hidon át közvetlenül közlekedhessenek *Baja állomásig* és innen viszont Pécsig. És minthogy a baja—bátaszéki vonal várható forgalmi helyzete az engedélyesek kérelmének teljesítését nem zárja ki, a miniszter az engedélyesek indokolt kérelmének előreláthatólag helyt fog adni, s e szerint a pécsiek Bajával s így Szabadkával is közvetlen kapcsolatba jönnek és az eddig egymáshoz meglehetősen idegen két szab. kir. város egymással szorosabb, testvéri kapcsolatba jön, ami ugy a pécsiek, mint a szabadkaiak előtt mindenképen kedves dolog lesz, mert ezen közvetlen kapcsolat mindkét városra lényeges gazdasági előnyöket biztosít.

**Szódavizgyárosok** legelőnyösebben szerzik be szénsavsükségletüket a kartellen kívüli Muschong buziásfürdői szénsavműveknél, melyek a világhírű buziásfürdői forrásokból szállítják a természetes vegyileg legtisztább folyékony szénsavat, mely a szodaüveg fejet egyáltalán nem fogja, miáltal a gyáros tetemes megtakarítást ér el. Nagyobb szükségletnek mielőbbi fedezését ajánljuk, mivel a nagyszámú megrendelések a beérkezés sorrendjében eszközöltetnek.

**Az ágyban elégett.** Fokos Pál szentiváni földbirtokos este az ágyban olvasni szokott, de a napokban életébe került e szokása; ugyanis olvasás közben elaludt s a lámpát égvé hagyta az éjjeli szekrényen. Álmában a takarót a lámpára dobta, mely fölborulván, egy pillanat alatt lángba borította az ágyat. Mire a tüzet észrevették, Fokos már megszenesedett. A szerencsétlen neje kívül négy gyermeket hagyott hátra.

**Forró vízbe fulladt gyermek.** Nagy szerencsétlenség történt a napokban Szabadkán. Horváth Jánosné egy üst meleg vizet forralt fel, melyet midőn levett a kemencéről, az udvar közepére tett ki. Alig hogy betért a lakásba, iszonyu sirást hallott, mire örülten kiszaladt a házból, hogy megnézzék, mi történt kis leánykájával. Az édes anya szinte esztét vesztve látta, hogy Etelka nevű 2 éves kis leánykája a forró vízben összeégett és belefulladt. A megrémült anya gyermekét kiragadta a vízből és minden lehetőt megpróbált, hogy gyermekét életre ébressze. A szerencsétlen kis gyermek oly súlyosan összeégett, hogy seibe pár perc múlva behalt. A rendőrség megindította a vizsgálatot.

**A légzőszervek megbetegedésénél** felette fontos azonnal, mihelyt az első jelek mutatkoznak, óvintézkedéseket tenni, miért is ajánlatos, mindenkor egy hatásos szert készletben tartani, még pedig nem köhögés elleni cseppeket vagy cukorkákat, hanem egy feltétlen segítő háziszert. Mint ilyen legjobban ajánlható a »Sirolin-Roche«, mely számos kórházban lett kipróbálva és a légzőszervek, valamint bronchial-hurut ellen a legjobb hatásának ismertetett el. »Sirolin-Roche« kevesbiti a köpetet, gyógyítja gyulladást és egyben előmozdítja az étvágyat is. Minden gyógyszerárban kapható.

**Osztrák kereskedők megadóztatása.** Andrassy Gyula gróf belügyminiszter rendeletet intézett a törvényhatóságokhoz, amely-

ben utasítja őket, hogy azokról az osztrák kereskedőkről, akik magyarországi vásárokat látogatnak, jegyzéket készítsenek, hogy a pénzügyigazgatóságok ezeket a kereskedőket megadóztassák. Ez az intézkedés arra az osztrák rendeletre vezethető vissza, amely a magyar kereskedőket, akik osztrák vásároknak járnak, iparendély váltására és jövedelmi adó fizetésére kötelezi.

**Csábítás a kivándorlásra.** Amerikai nagykövetségünk arról értesítette a magyar kormányt, hogy az Egyesület Államok déli államai arra törekszenek, hogy minél több európai bevándorlót csaljanak be és birjanak rá a letelepedésre. Maryland állam egyik tisztviselője európai körutra indult és a Maryland államban való letelepedés előnyeiről előadásokat akar tartani; a többi államok pedig ügynököket küldtek ki, hogy bevándorlókat toborozzanak. Mivel a déli államok, első sorban Maryland földje igen gyenge minőségű és egészen ki van használva, nagyon szerencsétlenül járnának azok, akik ott letelepednének. A m. kir. belügyminiszter ezért felhívta a közigazgatási tisztviselők figyelmét ezen üzemekre, hogy az ügynökök csábítását minden törvényes eszközzel akadályozzák meg.

**Magyar otthon.** Elsőrangú penzió. Családok, házaspárok és magános urak részére. Elegánsan berendezett különbejáratu szobák. Részgyak, fürdők, lift. Olesó árak. Főherceg Sándor-utca 30. sz. Budapest.

Segédszerkesztő: Wagner Antal.

## Gyengéséget,

akár szervezeti fejletlenségéből, akár betegségéből származnék, gyorsan gyógyít a SCOTT-féle Emulsio, melyet tökéletes táp-gyógyszernek lehet nevezni, mert rendkívül hatásos a gyógyereje, s emellett



Az Emulsio vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt — kérjük figyelembe venni.

**izletes és könnyen emészthető.**

A legmakacsabb beteg is gyorsan hozzászokik a SCOTT-féle Emulsióhoz, mely a leggyengébb gyomornak sem okoz nehézségeket.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fill. Kapható minden gyógytárban. —

**NYILT-TÉR.**

Ezen rovatokban közöltékért a szerkesztőség nem vállal felelősséget.

**Dr. Róna Dezső** kórházigazgató lakását **Erzsébet királyné-utca 17. szám** alá helyezte át. Ugyanott tartja rendeleseit is.

# Sirolin

Emeli az étvágyat és a testsúlyt, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást.

## Tüdőbetegségek, hurutok, számarköhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint ahogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

# „Roche”

Kapható orvosi rendeletre a gyógyszerárakban. — Ára üvegenként 4.— korona



**VENDÉGLŐ**  
**ÁTHELYEZÉS!**

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására juttatni, hogy

**VENDÉGLŐMET**

az Attila-utca (volt Fürdő-utca) 15. szám alá helyeztem át. Vendéglőm a mai igényeknek megfelelően teljesen újonnan van berendezve.

Jó ételek és italokról úgy mint eddig ezentul is gondoskodni fogok.

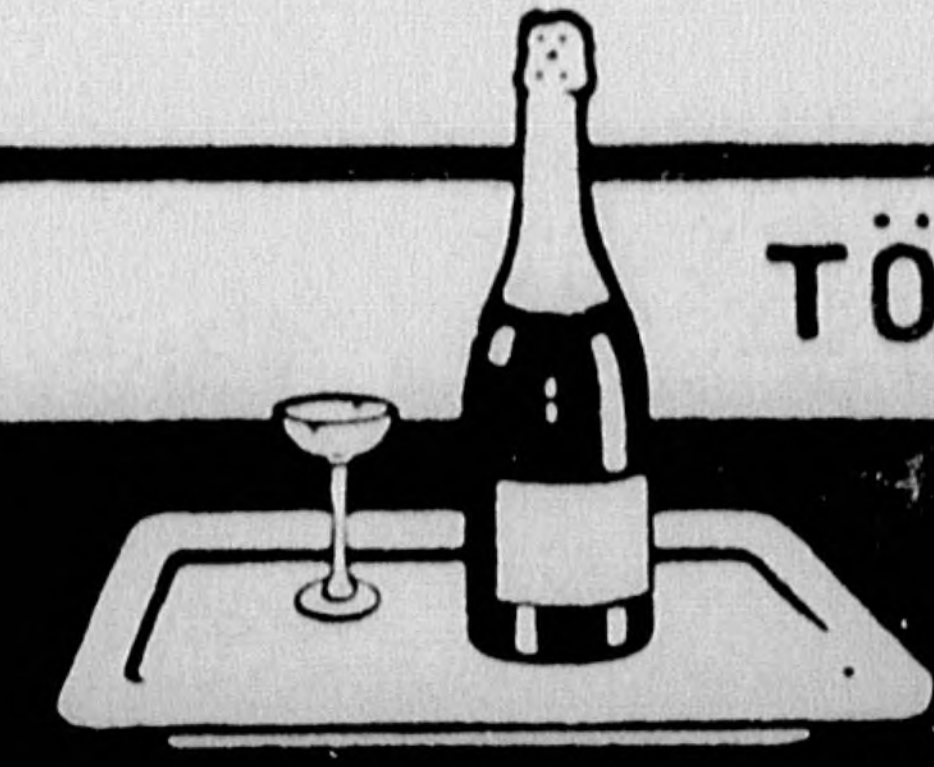
Minden tehetséggel oda fogok törekedni, hogy a tiszt. látogató közönséget minden tekintetben megelégedésre szolgáljam ki. Az igen tisztelt közönség becses pártfogását kérve, maradok tisztelettel

**ÉLŐ MIKLÓS**  
vendéglős.

**Őszi legelő**

kerestetik 100—120 darab marha és 850 darab birka számára; ugyanott továbbtartásra, illetőleg teletetésre elegendő tengeri szár, polyva és szalma, a marhák számára továbbá szin vagy istálló. Közelebbi értesítés Zseny Istvánnál, Halas, (Pestmegye) nyerhető.

**TÖRLEY**



**TALISMAN**

KÖZSÉGI  
NYOMTATVÁNYOK  
NAGY RAKTÁRA

**NÁNAY LAJOS**  
KÖNYVNYOMDÁJA

BAJA, TÓTH KÁLMÁN-TÉR.

KÉSZIT MINDENEMŰ  
KÖNYVNYOMDAI  
MUNKÁKAT

○ JUTÁNYOS ÁRAK MELLETT, ○  
A LEGCSINOSABB KIVITELBEN.

M. kir. államvasutak.  
**M E N E T R E N D.**  
Érvényes 1907. évi október hó 1-étől.

Oda.				Baja—Szabadka.				Vissza.				
Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	<b>213</b>				Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	
5402	5404	5406	5408					5401	5403	5405	5407	
I—III	I—III	I—III	I—III	I—III	I—III	I—III	I—III					
10 10	7 00	7 15	155 320	ind.	Budapest k. p. u. (183)	—	—	érk.	1 00	6 55	10 05	5 50
.	5 41	7 25	.	»	Belgrád (183)	—	—	érk.	.	7 33	10 38	.
3 05	7 48	11 30	4 55	»	Szeged-Rökus (184)	—	—	érk.	10 48	2 52	7 53	12 12
.	6 02	9 05	.	»	Dálja (184)	—	—	érk.	.	5 37	9 45	.
4 50	10 35	1 42	7 05	ind.	Szabadka (183, 184, 186)	—	—	érk.	9 29	12 48	6 20	10 28
5 03	10 48	1 55	7 17		Horvát tanyák 2. sz. őrház	—	—		9 17	12 36	6 08	10 14
5 09	10 54	2 01	7 23		Kelebiai tanyák 3. sz. őrház	—	—		9 11	12 30	6 02	10 07
5 16	11 01	2 08	7 30		Szabadkai tanyák 4. sz. őrház	—	—		9 04	12 23	5 55	10 00
5 25	11 10	2 17	7 38		Csikeria	—	—		8 56	12 16	5 48	9 52
5 33	11 19	2 25	7 46		Bácsalmási vöröserdő 8. sz. őrház	—	—		8 47	12 08	5 40	9 40
5 38	11 24	2 29	7 50		Bácsalmási szőlők	—	—		8 43	12 04	5 36	9 35
5 48	11 34	2 39	7 59	érk.)	Bácsalmás (178)	—	—	ind.)	8 34	11 55	5 27	9 22
6 03	11 46	2 54	8 09	ind.)	Almás	—	—	érk.	8 24	11 45	5 17	9 12
6 09	11 51	3 00	8 14		Bácsbokod-Bácsborsód	—	—		8 19	11 40	5 12	9 06
6 33	12 15	3 26	8 42		Bajai szőlők 24. sz. őrház	—	—		7 54	11 15	4 47	8 38
6 56	12 38	3 49	9 05	érk.	Baja (214)	—	—	ind.	7 28	10 51	4 23	8 05
7 07	12 48	4 00	9 16		Zombor (214)	—	—	ind.	7 17	10 40	4 12	7 52
9 41	3 23	.	.	érk.				ind.	.	6 45	12 57	4 23

Oda.					Baja—Ujvidék.					Vissza.					
Vv.	Vv.	Szv.	Vv.	Szv.	<b>214</b>					Szv.	Szv.	Vv.	Vv.	Vv.	
7114	7112	7104	7116	7102						7105	7101	7115	7111	7113	
I—III	I—III	I—III	I—III	I—III	I—III	I—III	I—III	I—III	I—III						
.	.	.	10 10	7 00	ind.	Bpest kpu. (183 213)	—	—	—	érk.	.	6 55	10 05	5 50	
.	.	.	4 50	10 35	ind.	Szabadka (213)	—	—	—	érk.	.	12 48	6 20	10 28	
.	4 00	.	7 22	1 15	ind.	Baja (213)	—	—	—	érk.	6 33	8 53	3 23	7 00	
.	4 11	.	7 32	1 25		Baja-szállás város	—	—	—		6 24	8 46	3 15	6 52	
.	4 25	.	7 45	1 38		Vaskut	—	—	—		6 07	8 31	2 59	6 36	
.	4 51	.	8 10	2 01		Gara	—	—	—		5 43	8 10	2 37	6 10	
.	5 06	.	8 25	2 15	érk.)	Regőce (178)	—	—	—	ind.)	5 25	7 55	2 17	5 47	
.	5 09	.	8 26	2 16	ind.)	Őrszállás	—	—	—	érk.	.	7 54	2 14	5 42	
.	5 37	.	8 54	2 39		*Körtés 13. sz. őrház	—	—	—		.	7 38	1 57	5 25	
.	5 47	.	9 04	2 48		Gádor	—	—	—		.	7 21	1 35	5 05	
.	5 56	.	9 12	2 56		Magyarut 16. sz. őrház	—	—	—		.	7 14	1 28	4 58	
.	6 08	.	9 24	3 07		Nenadics	—	—	—		.	7 01	1 14	4 40	
.	6 15	.	9 31	3 14		Zombor (184)	—	—	—		.	6 55	1 08	4 34	
.	6 25	.	9 41	3 23	érk.					ind.	.	6 45	12 57	4 23	
.	.	10 10	.	7 15	ind.	Bpest kpu. (183 184.)	—	—	—	érk.	.	1 00	Szv.	.	5 50
.	.	5 00	.	2 02	»	Szabadka (184)	—	—	—	»	.	9 16	7 103	.	10 35
.	.	.	.	.	»	Dálja (184)	—	—	—	»	.	9 30	I—III	.	9 45
2 25	.	6 51	.	3 46	ind.	Zombor (184)	—	—	—	érk.	.	6 10	11 20	.	7 00
2 31	.	6 57	.	3 52		Zombor-vásártér	—	—	—		.	6 03	11 13	.	6 52
2 41	.	7 07	.	4 02		Fernbachszállás	—	—	—		.	5 54	11 04	.	6 41
2 50	.	7 16	.	4 11		Zsarkovác	—	—	—		.	5 46	10 56	.	6 32
3 06	.	7 30	.	4 25		Sztapár	—	—	—		.	5 32	10 42	.	6 15
3 35	.	7 49	.	4 44		Szilberek	—	—	—		.	5 16	10 28	.	5 51
3 46	.	8 00	.	4 56		Militics 27. sz. őrház	—	—	—		.	4 58	10 10	.	5 31
4 05	.	8 10	.	5 06		Hódság	—	—	—		.	4 48	10 02	.	5 21
4 16	.	8 35	.	5 31		Paripás	—	—	—		.	4 29	9 45	.	4 43
5 00	.	8 49	.	5 45		Parrag	—	—	—		.	4 08	9 25	.	4 10
5 08	.	8 57	.	5 53		Pelvayszállás 35. sz. őrház	—	—	—		.	3 59	9 16	.	3 59
5 16	.	9 05	.	6 01	érk.)	Szépliget (180)	—	—	—	ind.)	.	3 50	9 09	.	3 50
5 40	.	9 16	.	6 03	ind.)					érk.	.	3 26	9 07	.	3 21
5 54	.	9 30	.	6 17		Bulkeszi	—	—	—		.	3 12	8 55	.	3 06
6 16	.	9 45	.	6 30		Petrőc-Dunagálos	—	—	—		.	3 01	8 44	.	2 49
6 50	.	10 10	.	6 55		Ó-Futtak	—	—	—		.	2 32	8 16	.	2 10
7 00	.	10 19	.	7 05		Chotekpuszta 46. sz. őrház	—	—	—		.	2 21	8 04	.	1 45
7 13	.	10 31	.	7 17	érk.	Ujvidék (181. 182. 183.)	—	—	—	ind.	.	2 07	7 51	.	1 30
11 57	.	.	.	10 38	érk.	Belgrád (183)	—	—	—	ind.	.	.	5 41	.	7 25

**Pártoljuk a magyar ipart!**

Magyarország legnagyobb raktára

**GYERMEK** -ruhákban  
-kötényekben  
-fehérneműekben  
-harisnyákban

stb. — Férfi-, női és gyermek-

**DIVAT-ÉRTESÍTŐNKET**  
kivánatra ingyen és bérmentve küldjük.

**Vogel Testvérek, Budapest.**

Főüzlet: VI., Andrásy-út 33.  
Fiókok: Bécsi-utca 8 és Kerepesi-út 22.

**Hirdetések**  
felvételnek — a kiadóhivatalban.



Uj nagy butorraktár!

## ROSENFELD ÉS WEISZ MODERN BUTORRAKTÁRA

BAJÁN, Mészáros-féle ház, Erzsébet-királyné-utca 2. sz.

Teljes lakásberendezések úgy egyszerű, mint  
a legmodernebb kivitelben állandóan raktáron!



Kárpitos és díszítő munkák a legizlésebb  
kivitelben saját műhelyünkben készülnek.

WEISZ JENŐ a „Magyar Műbutorgyár Részvény-Társaság“ volt kárpitos  
művezetőjének személyes vezetése mellett.

Jutányos árak! Kedvező fizetési feltételek!

Uj nagy butorraktár!

## özv. Spitzer Simonné és Társa tégla- és cementárúgyár BAJA.

Disznó váljuk  
Itató váljuk  
Jászólok  
Kút fedlapok  
Kút medenczék  
Kémény fedlapok  
Oszlop fedlapok  
Kerítés fedlapok  
Drótbetétes csövek  
Árnyékszék tölcserék

Vizfelfogó medenczék  
Kályha alátétlemezek  
Virágvázak  
Sirkövek  
Sír kerítések  
Sír fedlapok  
Egyszerű cementlapok  
Római mozaik cementlapok  
Diszes és márvány cementlapok  
Metlaeh és fayence lapok

I. darabos mész  
Beocsini Roman cement  
Beocsini Portland »  
Elszigetelő lemez  
Stuccatur nád  
Mindennemű tégla és  
cserépárúk  
Elvállaljuk: **terazzo**  
és minden a szakmába  
vágó **beton** munkákat.

### MUSCHONG-BUZIÁSFÜRDŐI

## SZÉNSAV-MŰVEK

ujjonnan berendezve kártelen kívül szállítanak azonnal bármily mennyiségű természetes vegyileg legtisztább folyékony



### ≡ SZÉNSAVAT ≡

a világhírű buziásfürdői szénsavforrásokból szódavizgyártáshoz, vendéglősöknek és egyéb iparicélokra össze nem tévesztendő mesterségesen előállított, kevésbé kiadós szénsavval.

Megbízható, szigorúan lelkiismeretes kiszolgálás!

buziásfürdői ásvány- és gyógyvizek

1/2 és 1/4 literes üvegekben.

Szív-, vese- és hólyagbántalmaknál utol nem ért gyógyhatás.

Elsőrendű asztali víz!

Felvilágosítással készségesen szolgál!

Muschong-buziásfürdői szénsavmüvek és ásványvizek szétküldési telepe: BUZIÁSFÜRDŐN.

Sürgőnyezim: Muschong, Buziásfürdő. — Interurban telefon 18. sz.



Feltűnő ujdonság!

## DELICE

— Minden hirdetés felesleges. —

A dohányzó egyszer veszi és többé mást nem szihat.

Legjobb valódi francia szivarkapapír és szivarkahüvely kapható az ország minden különlegességi árudájában.

### MIT IGYUNK?

hogyan egészségünket megóvjuk, mert csakis a természetes szénsavas ásványvíz erre a legbiztosabb óvszer.

Igyunk mohai  
Igyunk mohai  
Igyunk mohai  
Igyunk mohai

## AGNES-

A mohai Ágnes-forrás, mint természetes szénsavdús ásványvíz, föltétlenül tiszta, kellemes és olcsó savanyúvíz; dús szénsavtartalmánál fogva nemcsak biztos óvszer fertőző elemek ellen, hanem a benne foglalt gyógyságnál fogva kitűnő szere a legkülönfélébb gyomor-, légső- és húgyszervi betegségeknek. 26 év óta bebizonyosodott, hogy még ragályos betegségektől is, mint typhus, cholera, megkíméltek azok, a kik közönséges ivóvíz helyett a bakteriummentes mohai Ágnes-vizzel éltek. Legjelesebb orvosi szaktekintélyek által ajánlva. Számos elismerő nyilatkozat a forrás ismertető füzetében olvasható. Háztartások számára másfél literesnél valamivel nagyobb üvegekben minden kétes értékű mesterségesen szénsavval telített víznél, sőt a szódavíznél is olcsóbb; hogy az Ágnes-forrás vizét a legszegényebb ember is könnyen megszerezhesse, nagyobb vidéki városokban lerakatok szerveztettek, ugyanott a forrás leírásának ismertető füzetét ingyen kapható.

A forráskezelőség. — Kapható minden fűszerüzletben és elsőrangú vendéglőben.

KEDVELT BORVIZ!

Főraktár: DRESCHER GYULA úrnál Baján.

Nyomatott Nánay Lajosnál Baján.